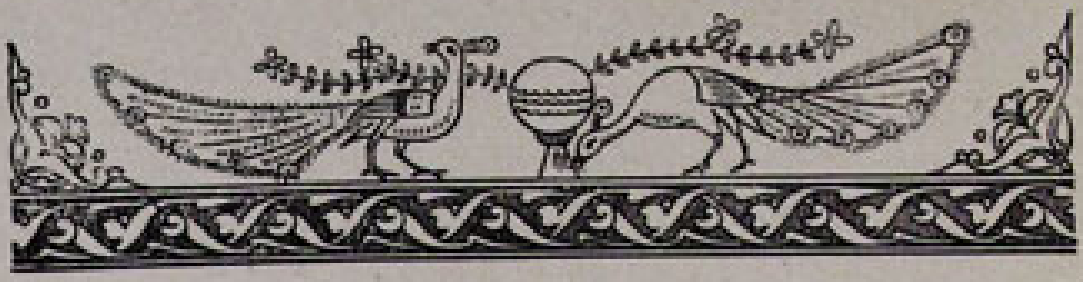

239. ՇԱՀ ՆԱԶԱՐԱ ՆԱՂԼԸ

Նիս ի նիս չի, մին Թաքավոր ը նիս։

Ադ Թաքավորուն նիս ի մին տըղա։ Ադ տըղան օգ խաղարիլի շէտ ը լա սիրիս, սաղ օրը օգ ը լա խաղ ըրէս։ Թաքավորը տըսնիս ի, հոր ադ տըղան օգ խաղարիլի շէտը սիրիս, ուրէն նազիր-վազիրուն ըսէս ի, հոր ուրէն տղէյուն հէտա մին քանէ ուսկէ օգ շինին։ Մին օր Թաքավորու տըղան ուրանց կըտրուն օգ ը լա խաղ ըրէս, օգը պէրկ հոր փըթըվէս ի, դու մի ասիլ ադ սհաթամը քոնչանվը մին քորդու կնէկ՝ ի լա գինէս, գըլխուն դիրած մին լանգան մաշուն։ Ադ օգը վըզզալի գինէս ի Թըրըմի մաշունը մանչի։ Քորդուն կնէկ՝ ի կըտրդէս ի, խընդիս ի մին օքուտ ուշանց տա, մին ալ տըսնիս ի հոր Թաքավորու տըղան ա, սուս ը ըրէս։ Համա դէ սէրտը սուս չի նա։ չէ՞ հոր մին լանգան մաշուն մըռտառվալ ա, մէտիլ դէն ցիքի։ Քորդու կնէկ՝ ի սէրտը հըվրցընէլու հէտա ըսէս ի՝ Իս քու իրիսի տէսալ ըմ, համա դու Շահ Նազարա կընգանը իրիսի հուշ տէսնիս։ ադի անէցք ի նա։

Ադուր վէրավը անց ը նա։ մին քանէ տարէ։ Թաքավորու տըղան դրանիս ի չափահաս։ Թաքավորու պալատու հայաթամը նիս ի մին հավուզ, հիշտեղ ամառնը լըզընէս ին լա։ Թաքավորու տըղան լըզընէս ի լա բիրդան տըսնիս ի ջուրուն մանչին։ մին նախշուն կնգա գլօխ։ Ադ հոր տըսնիս ի Թաքավորու տըղան, ալրանալ ադուր վէրան սիրիհիրվիս ի։ Ադ ի դրանիս, Թաքավորու տըղան

օմմէն քիշէր արազամը տրանիս ի ԱԴ կնգանը։ Ադ կնէկ՝ի միշտ ըսէս ի ողէյուն՝ այ տըղա, հօր դու ինձ սիրիս իս, շնորդ արա էք ինձ տար, ջանավարու ձիքէն ինձ փրրկէր։ Խէղճ տըղան հուչ ըտէս ի, հուչ խըմէս, քանան ալ կըտրըվէս, հաքարուն վէրան խշկվիս ի։

Թաքավորը-Թագուհին հիշքան ըրէս ին տըղան բէն չի ըսէս։ Թաքավորու տըղան մօտ վազիրի տըղէյուն հէտ գնատ ը նիս, ԱԴՈՒՐ սըվրրցընէս ին, հօր տըղէյուն տանի մին օրուտ խըմըցանի, բանքամ խըմած վախտը բէրանէն մին բէն Թոցնանի։ Ադի ալ ըրէս ին։ Թաքավորու տըղան միս հօր քէփը կիժինիս ի հէտ ը դրանիս վազիրի տըղէյուն, Թա ասի չիս ի՛ս սիրահարված ըմ։ Ադ հօր Թաքավորը-Թագուհին գիդիս ին, Թաքավորը տըղէյուն կընչիս ի ուրէն կօշտը, ըսէս.—Այ բալամ, ասա տէսնիք ԱԴ ՀՈՒՐ ըս սիրիս։ Տըղան ըսէս ի հօր Շահ Նազարա կնգանը։ Ադ հօր լիսիս ի Թաքավորը, ըսէս ի՝ այ տըղա, դու խէլքիտ կըրցըրած ըս, ԱԴՈՒՐ ՀԷՆԻՑ դու ձիք քաշէր, դու Շահ Նազարա կնգանը իսկի իրիսի չիս տէսնիլ, հինչ մընահած ԱՆԴՈՒՐ տէր դէռնիս։ Տըղան ըսէս ի. ամ հէր, իրիսի իս օմմէն քիշէր ըրազամըս տրանիս իմ և ԱԴ խէղճ կնէկլի ինձ կընչիս ի, ըսէս ի այ տըղա, Թա ինձ սիրիս իս, էք ինձ տար, ԱՍ ՋԱՆԱՎԱՐԱ ձիքէն ըղադէր։ Ադ հօր լիսիս ի Թաքավորը, ալբանհալ բուրմիշ ի ըրէս մօտ նավը հըդրէն։ Տըղան վիր ի ըռէս մին խուրջին ուակէ, հըդէ նուս։ Մին էրկու շէրանթ քիշէր ցիրէկ նավավ գինէս ի, մին օր հըսէս ի Շահ Նազարա քաղաքը։ Տըղան նավ քիշուղուն ըսէս ի՝ դու տէղրս հուտաց կաց մինչև իմ գուլիս։ Ու գինէս ի քաղաք։ Հըսէս ի Թա չէ ԱՍՏՈՒՐ ԱՆԴՈՒՐ հարցանք ը ըրէս, Թա Շահ Նազարը շտէղ ը ըպրէս։ Հիր Շահ Նազարա տունը գիդինիս ի, տան չուրք Թարափն ալ շօտ ը նուս տէսնի ԱԴ տանը մուտա հինչ տօն կան, տրանիս ի հօր մին փիստէկ տօն կան ԱԴ տանը քիշտին, դուրքը Թըկէս ի, գուս ը նուս մին պառավ կնէկ։ Թաքավորու տըղան ըսէս ի.

—Նանի ջան, ղարիբ իմ խընԹրէս իմ ինձ մին քանէ օրավ տէղ տաս ապրիմ, հիշքան խընդիս նալ իմ.հընէս ի խուրջինէն մին մօշտ ուակէ, նուս պառավուն։ Պառավը ուակէն հօր տրանիս ի ուրէն կըրցընէս ի, ըսէս ի. ԱԲալա ջան, խա Թուղ չիմ արիլ, համէցէք, իմ ակնարուս վէրան տէղ օնիս, իմ տունրս քի փէշքէշ։ Թաքավորու տըղան միս հօր տըղվըրվէս ի, պառավուն հէնի հարցանք ը ըրէս, Թա Շահ Նազարա գուքանի հիշտէ՞ղ ա. պառավը նիշէնց ը նուս։ Թաքավորու տըղան ըսէս ի. ԱՆանի ջան, ուզուց ինձ

տանի՞լ իս ադ գունքանէ։ Հոր պառավը բիրիս ի գունքանի նիշէնց նաս, տրղան մրտէս ի գունքանի, հարցանք ըրէս՝ Շահ Նազարը տէղըս հու՞վ ա։ Շահ Նազարը ըսէս ի՝ ի՞ս իմ։ Տըղան հընէս ի խուրջինէն մին էրկու մօշտ ուսկէ, լիցցիս գանգանուն վէրան. ըսէս.

—Ուստա ջան, ինձ հէտա մին օքուտ Թոխկա շինէր։ Շահ Նազարը հոր ադ ուսկէն տրանիս ի, ակնարը չուրք ը կըտրէս, ըսէս ի՝ ակնարուս վէրան, փըլան օրը էք տար։ Նիշէն գիրած օրը տղան գինէս ի տրանիս Թոխկան հազըր ա, հէտ ը գրանիս ըսէս Շահ Նազարա. էիս հոր ադ Թոխկան կապիմ ինձ վէրան, ի՞ս կարի չիմ օքուտ վանրանվուրդ արիմ, օքուտ ա, Թան չէ։ Շէտ ըմ խընթրէս, դու կապէր քու վէրանա տէսնիմ հանշկուր ա։ Շէտ հոր խընթրէս ի, Շահ Նազարը Թոխկան վիր ի ըռէս, կըպէս մէշկուն։ Թաքավորու տրղան ըսէս ի. —Փա՞հ, փա՞հ, մաշալլա. դէ ալ հանի ման, ի՞ս ադ Թոխկան նաս իմ քի փէշքէշ, մէր ուրուր ճընընչէլու խաթըր, ադ քի, ան ալ շինէր ինձ հէտան, խընդիս իմ հոր մէք էրկու ախպէրնէրս մին ջուռա Թոխկա կապիք։ Շահ Նազարը ուրախութունից ադ օրը շանդ ը գինէս տան, կնգանը ըսէս ի. «Ալ կնէկ՝ ասանր մին մարդու հէտ ըմ զասա գէռած, հոր Թանմանզ ուսկէ. ինձ մին Թոխկա յա տրվալ փէշքէշ, հոր հէրանր հիզէրավ նա շին, նիշէնց ը նաս Թոխկան։ Կնէկ՝ի բանքի կրծէս ի՝ ալ դադ, շինի Թէ իմ սէրած տրղան ա, հոր ըրազամըս տրանիմ իմ օմմէն օր։ Մարդուն բէն շի ըսէս, համա հարցանք ը ըրէս, Թան հիշտրղեցէվ ի ադ մարդը։ Շահ Նազարը ըսէս ի՝ մէր աշխարքը մարդ շի ի՞րվանա։ Կնէկ՝ի ըսէս ի. «Ալ մարդ, ադ մարդը օքուտ մարդ ը ի՞րվանա, մին օր ալ կանչէր մէր տան հաց օտի մէզ նըհէտ։ Հիր հոր տրղան նանա ի Թոխկան տանի, Շահ Նազարը անդանր զանազ ը կընչիս ուրանց տան։ Տըղան գինէս ի Շահ Նազարա տանը։ Միս հոր մրտէս ի օթախը, տրանիս ի Թախտուն վէրան մին կնէկ՝ի նըստած, հոր հիրէնակուն ըսէս ի դու գանա մանն գուլ. իս իմ լանա նալ։ Տըղան անլրանհալ ճընընչիս ի կընգանը, տրանիս ի հոր ադ ան կնէկին ի, հոր օմմանն քիշէր արազամը տրանիս ի, խոր ը մընաս հանշի գինէ։ Կնէկին ալ տրանիս ի, հոր ադ ան տրղան ա, հոր օմմէն քիշէր ուրէն ըրազամը իրվանս ի լա. կնէկ՝ի ձիքի գիրիս ի բէրանուն, Թան ի սէր ասածու սուս, Թան չէ մէք կուրչիլ իք, դու ասէ-ղէն սաղ կարի չիս գանա գուլ։

Ադ ի գրանիս, Շահ Նանազարը համարյա Թան օմմէն օր տրղէյուն կընչիս ի հացու։ Մին օր ալ տրղան նանա ի զանազ, նըհէտը բիրիս

ի քն գուլու դէղ, հաց ըտէլուց փիսանդ ի ցիքիս, Շահ Նազարա գինու թասու մանչին դէղը ցիքիս, Շահ Նազարը նստած տէղամը քնը տընէս ի։ Ալ ուզուց քէփուն քէփ չի հասիլ. ուրուր սէր ըն նա՛ս, սէր ում ըռէս։ Տըղան ըսէս ի հօր ի՞ս քի մէտիլ գիղանիմ. կնէկ՛ի ըսէս ի. «Ալ քալամ, դուվ ուա գիդիս։ Իս քունը ըմ, հինչ ըրէս իս արա»։ Տըղան ըսէս ի, հօր ինքի պառավա տանէն մինչ Շահ Նազարա տան ան օթախը հօր կնէկին ի ըպրէս տափուն տակավը հըղէ յա քինդիլացկան, ան հըղէյավը գիղանի տանի։ Տըղան շօտ ը նա՛ս, մին օրուտ քանքանչի գիդնիս, նա՛ս անդուր հօր քանդի։

Անց ը նա՛ս մին ամէս, հըղէն քինդիս ի պըրծընէս։ Հօր պըրծընէս ի, մին օր ըսէս ի Շահ Նազարուն, Քա՛ ինք՛ի մին նաշխուտ ախչիկ ի գիդած ուզուց հըրսանիք ի ըրէս, քի ալ կընչիս իմ հըրսանէք, դու մէտիլ իմ քավորը նիս։ Հիր Շահ Նազարը նա՛ս ի հըրսանէք, տըսնիս ի փէսացուի կուխկէն մին կնէկ՛ ի նըստած, հօր իսկական ուրէն կնէկ՛ին ի։ Շահ Նազարը մին քանէ գօնում գինէս ի կընգանը ակ նա՛ս, տըսնիս ի հօր չէ ջանըմ, ան ուրէն կնէկ՛ի չի։ Մին ալ վերջին դՁնումը հօր մէտիլ իլլին ձիանը հըղէ նանին, գինէս ի ալու ակ նա՛ս։ Հօր մըտէս ի կնէկյի ըսէս ի.

—Ա՛յ մարդ, քի հինչ ի պըտահած, աս ալ հէտը քանի դՁնումը նա՛ս ինձ ակ նա՛ս։ Շահ Նազարը ըսէս ի.

—Ա՛յ կնէկյ, պա հինչ արիմ, ախպէրացուլուս կնէկ՛ի անքան քի նըման ա։

—Ա՛յ մարդ, ինսանը ինսանուն նմանը նիլ ալի, անդի իս գիդիս աշխարքամը ինձ նման նախշուն կնէկ՛ չի կա՞ն։ Շահ Նազարը միանգամից համօզվէս ի հօր ուրէն կնէկ՛ի չի, գինէս ի հըրսանքատուն, հըղէ ին նա՛ս։ Մին հօր թաքավորու տըղան, հարսը և պառավը նըստէս ին նավ, Շահ Նազարը ձիուն մին ղամշի ի նա՛ս, հօր ձիան փուրը կպէս ի տափուն։ Տա՛ն ը ըրէս սէրտը դինչիցանի, տէնի կնէկ՛ի տան ա, Քա՛ չէ։ Թաքավորու տըղան ալ նավապետին հրամայէս ի նավը հինչքան կարիլի պէրկ քիշի։ Շահ Նազարը հըսէս ի տուն, ձին բըրախ ը նա՛ս դըրքեն, ուրէն ցիքիս տուն. տասնմէկ օթախը բինիս ի, վերջին օթախը բինիս ի, մըտէս ու մընաս դիշված, տըսնիս ի Ղարա քուչուի յուրդի բուշ կնէկ՛ի կա վուչ։ Կոզ ը նա՛ս տափուն գանքան բիցիրցինիս, տըսնիս ի մին մոծ ծակ, ան ծակավը մըտէս ի, գինէս դուս նա՛ս պառավու օթախը։ Միս տէղն ու տէղը սէրտը ճիքիս ի, վեր ը նընէս մէռնիս։ Թաքավորու տըղան սաղ սալամաթ հըսէս ի տուն։